

OKM / LAMOS 4.5.2023

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) otettiin käyttöön elokuussa 2022. Se korvasi aiemmat ammatilliseen koulutukseen valmistavan koulutuksen (VALMA), lukiokoulutuksen valmentavan koulutuksen (LUVA) ja perusopetuksen lisäopetuksen (kymppiluokka).

TUVA-koulutus on oma perusopetuksen ja toisen asteen koulutusten välisen nivelvaiheen koulutusmuotonsa, jonka tavoitteena on mahdollistaa opiskelijan osaamisen kartuttaminen toisen asteen tutkintokoulutukseen siirtymiseen. TUVA-koulutuksessa voi suorittaa oppivelvollisuutta. Tavoitteena on mahdollisimman joustava siirtymävaihe perusopetuksen ja toisen asteen tutkintokoulutusten välille. Oppivelvollisuusikäisten lisäksi TUVA on tarkoitettu myös muille jatko-opintovalmiuksia tarvitseville henkilöille, kuten maahanmuuttajille ja aikuisopiskelijoille.

Koulutus perustuu Opetushallituksen määräämiin koulutuksen perusteisiin, joissa määrätään koulutuksen osat, tavoitteet ja osaamisen arviointi. Koulutuksen aikana opiskelija voi korottaa perusopetuksen arvosanoja, sekä suorittaa lukion ja ammatillisen koulutuksen opintoja.

Koulutuksen järjestäjät ja rahoitus

TUVA-koulutus perustuu OKM:n myöntämään järjestämislupaun. Lupa voidaan myöntää ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen tai yksityiselle perusopetuksen järjestäjälle. Lisäksi kunnat voivat järjestää vapaaehtoisesti TUVA-koulutusta ilman järjestämislupaa, jos kunnan järjestämän valmentavan koulutuksen alueellinen tarve ei ole pysyväisluonteista. Järjestämisluvassa määrätään, minkä koulutusmuodon yhteyteen TUVAn järjestämislupa myönnetään. Koulutuksen rahoitus määräytyy tämän mukaan. Kunnan ilman järjestämislupaa järjestämää TUVA-koulutusta rahoitetaan samoin perustein kuin yksityisen perusopetuksen järjestäjän järjestämää TUVA-koulutusta.

TUVA-koulutuksen järjestäjiä on 90 ja 1.8.2023 alkaen 91. Järjestäjäverkon muodostavat aiemmat VALMA-koulutuksen järjestäjät sekä yksityiset perusopetuksen järjestäjät, joilla on ollut perusopetuksen lisäopetuksen järjestämislupa. Nämä koulutuksen järjestäjät voivat järjestää TUVA-koulutusta 31.7.2025 asti. Lisäksi OKM on myöntänyt eräitä uusia lupa TUVA-koulutuksen alueellisen saatavuuden varmistamiseksi.

Kunnat voivat hakea TUVA-järjestämislupaa ammatillisen koulutuksen tai lukiokoulutuksen järjestäjänä.

TUVA-koulutuksen rahoitus määräytyy sen mukaan, minkä koulutusmuodon yhteyteen järjestämislupa on myönnetty. Toistaiseksi opiskelijoista noin 92 % on ollut ammatillisen koulutuksen, 6 % perusopetuksen ja 3 % lukiokoulutuksen rahoituksen piirissä.

Opiskelijat

Perusopetuksen vuonna 2022 päättäneistä 60 261 nuoresta 99,5 % hakeutui jatko-opintoihin. Heistä oppivelvollisuuden suorittamiseen kelpaavissa opinnoissa oli 99 %, muissa opinnoissa 0,5 % ja opintonsa väliaikaisesti keskeyttäneitä oli 0,4 % esim. tilapäisen ulkomailla oleskelun tai sairauden vuoksi.

Perusopetuksen päättäneistä opintojaan jatkoi lukiokoulutuksessa 51,7 %, ammatillisessa koulutuksessa 40,2 %, TUVA-koulutuksessa 5,2 %, vapaan sivistystyön oppivelvollisuuskoulutuksessa 1 % ja Telma-koulutuksessa 0,8 %.

TUVA-koulutukseen osallistuu myös muita kuin perusopetuksen päättäneitä. Oppivelvollisten osuus TUVA-opiskelijoista oli 61 % syksyllä 2022.

Elokuusta 2022 helmikuuhun 2023 välisenä aikana TUVA-koulutukseen osallistui 9561 henkilöä, joista suomenkielisiä oli 62 %, ruotsinkielisiä 1% ja muun kielisiä 37 %. Äidinkieliä oli yli 90, mutta suurimmat ryhmät olivat ukrainan (6 %), arabian (5 %) ja venäjän (5 %) kielet.

TUVA-koulutuksessa oppivelvollisista 17 % oli muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä, mutta yli 18-vuotiaista muun kielisiä oli 61 %.

TUVA-opinnot

Koski-järjestelmään siirretyissä opintosuorituksissa ovat (1.8.22-3.4.23) painottuneet perustaitojen vahvistaminen sekä opiskelu- ja urasuunnittelutaidot. Tämän lisäksi ovat painottuneet arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen sekä ammatilliset opinnot ja niihin valmentautuminen. Lukiokoulutuksen opinnot ja niihin valmentautuminen ovat olleet vähäisiä.